

Discurs d'Oriol Amat en l'acte de presa de possessió com a rector de la Universitat Pompeu Fabra

Barcelona, 28 de maig del 2021

Consellera de Recerca i Universitats, Consellera d'Acció Exterior i Transparència, Exconseller d'Empresa i Coneixement, presidenta del Consell Social, rector Casals, rector Moreso, rectors Guàrdia, Lafuente, Salvi, Planell, Garrell, Baños, Rodríguez-Ponga, rector electe Crespo, autoritats, directores i directors de departament, deganes, degans, equip de gerència, representants del professorat, del personal d'administració i serveis, i dels estudiants, familiars, benivolgudes amigues i amics, presents o que ens seguiu a través de la web

Tot i que sembla que ja estem a la fase final de la pandèmia, volia començar aquestes paraules amb un record per a les persones que hem perdut en aquest darrer any i mig de covid, i també per als que han patit o pateixen; i els que avui voldrien ser en aquest acte i que per raons de protocol covid no hi poden ser. També vull posar en valor l'enorme esforç que ha fet tota el sistema universitari per adaptar-se a unes condicions molt complexes i així aconseguir que tot hagi anat al millor possible tot i que la covid ens ho ha posat molt difícil. En aquest punt vull destacar que tothom ha estat en el seu lloc, ho ha donat tot i ha entès la situació d'emergència en què ens hem trobat. Quan dic *tothom* em refereixo especialment als professionals de la salut, de la ciència i d'altres sectors d'activitat que amb la seva bona feina ens han ajudat molt, als estudiants, al PAS i al PDI, als equips de direcció i de govern de la UPF, i també a les autoritats. Els que em coneixeu sabeu del meu optimisme i, per això, crec que el proper mes de setembre ja començarem el curs en unes condicions que s'assemblaran més que ara a la situació pre-covid. És un desig, i espero que sigui així, sobretot pensant en els estudiants de primer curs que encara no han pogut experimentar la vida universitària en tota la seva dimensió.

El calendari ha fet que aquest sigui segurament el vostre primer acte, Consellera, consellera del nou departament de Recerca i Universitats, tan reclamat i desitjat pels sectors universitaris i científics d'aquest país. Crec que parlo en nom de tots els presents si li expresso la nostra més sincera enhorabona i li desitjo tota la sort i els encerts. Ens tindrà al seu costat per fer avançar el sistema universitari i de recerca del nostre país. Vull aprofitar també per agrair al conseller Tremosa, l'atenció i col·laboració que la universitat ha trobat en ell en els projectes que li hem presentat, i a tot l'equip de la Secretaria d'Universitats i Recerca per la bona feina i acompanyament que ens ha fet. Permeteu-me, no obstant, que faci un especial esment a la Consellera Alsina, tot i que l'enyorarem molt, estem molt contents pel servei que ha estat cridada a fer per al país.

Aprofitaré aquest parlament per parlar-vos de quatre temes. Primer: com està avui el món universitari. Segon: com està la UPF. Tercer: quins són els principals objectius que ens hem marcat. Quart: com ho farem.

PRIMER: COM ESTÀ AVUI EL MÓN UNIVERSITARI

Els principals objectius i la raó de ser de la Universitat són la **creació de coneixement i l'impacte en la societat que produeixen la transmissió de coneixement (és a dir, l'educació), la transferència de coneixement, i també aportar cultura al conjunt de la ciutadania**. Aquest impacte ha de contribuir a la millora del benestar de les persones i del planeta, reduint les desigualtats (socioeconòmiques, de gènere i d'altres tipus).

El món del coneixement està canviant, i ho fa a un ritme més ràpid que el de la universitat. La globalització i la Revolució Industrial 4.0 estan accelerant canvis disruptius en molts aspectes, i, entre ells, en els tres grans àmbits de la universitat: la recerca, la transferència de coneixement a la societat i la docència.

La societat a la qual servim és molt diferent de la de fa uns pocs anys. Han canviat les necessitats i el que es demana a les universitats. També són diferents els estudiants, que avui aprenen de manera diferent i necessiten unes altres competències. I en tots aquests canvis, com ja he esmentat, crec que les nostres universitats s'han quedat enrere perquè tot està canviant més de pressa.

SEGON: COM ESTÀ LA UPF

Cal posar en valor les fites aconseguides per la UPF en els seus trenta primers anys d'existència, que són molt importants i, entre elles, el reconeixement internacional. La UPF ha tingut, almenys fins avui, la fortuna de tenir uns rectors i una rectora extraordinaris (Enric Argullol – el qual m'ha demanat que l'excusi per no poder ser entre nosaltres per una qüestió mèdica- , l'enyorada Rosa Virós, José Juan Moreso i Jaume Casals). Com a mostra, podem destacar que segons el Times Higher Education (2020) la UPF és la 152a universitat del món; i la 10a del món entre les de menys de cinquanta anys (primera espanyola i cinquena europea). Per tant, **convé seguir amb tot el que es fa bé**, especialment en matèria de recerca. La comparació amb les millors universitats internacionals indica resultats extraordinaris en productivitat de recerca i en citacions. Però també hi ha dèficits en aspectes relacionats amb la docència, la transferència de coneixement, l'operativa administrativa, la insuficient captació i les condicions de treball de talent jove, la relació amb el teixit social i econòmic i, sobretot, el finançament.

TERCER: PRINCIPALS OBJECTIUS QUE ENS HEM MARCAT

Ens proposem diversos objectius, especialment els quatre següents:

1. **Seguir sent referents en recerca:** La UPF és i ha de seguir sent una universitat que es distingeix per l'excel·lència de la seva recerca. L'impuls i la consolidació del projecte de la Ciutadella del Coneixement, i molt concretament del conjunt d'actuacions que estan previstes en els terrenys de l'Antic Mercat del Peix, són clau en els pròxims anys per definir i liderar un ecosistema de recerca i innovació referent del sud d'Europa amb capacitat d'atracció d'institucions nacionals i internacionals.

2. **Ser referents en transferència de coneixement:** Cal augmentar la transferència de coneixement per tal d'aconseguir que el coneixement generat a la universitat impacti més positivament en el benestar de la societat. De les tres missions de la Universitat –recerca, transferència de coneixement i docència–, fins ara la UPF ha aconseguit excel·lència sobretot en recerca i també en docència. Cal també seguir apostant, posant-hi més esforços, per la transferència de coneixement (en tots els àmbits de coneixement de la Universitat), per tal de ser també referents en benefici de la societat (el teixit empresarial, l'Administració i la ciutadania) i de la pròpia comunitat universitària.

3. **Ser referents en aprenentatge:** L'esforç important que ha fet la UPF per la renovació docent ens permet afrontar la transformació dels models d'aprenentatge de les més avançades universitats del món. Hem de capacitar els nostres estudiants al millor possible com a persones, com a ciutadans i com a professionals, a través d'una docència de qualitat. La implicació a Eutopia (aliança europea d'universitats que té per objectiu estudiar la possibilitat de crear una nova institució d'ensenyament superior amb caràcter transnacional dins d'Europa) és una peça clau per assolir el desplegament internacional de les singularitats de la UPF.

4. **Ser referents en el compromís amb el Benestar Planetari, així com amb les humanitats i la cultura:** Aquesta iniciativa transversal de la Universitat incideix en la resta de les línies estratègiques principals. Per això, cal actuar de manera molt tenaç en l'Agenda 2030 i en els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible. Entre els diferents àmbits on cal avançar molt podem destacar el de les polítiques de gènere per tal d'aconseguir una igualtat efectiva.

Aquests quatre objectius es resumeixen expressant la voluntat de ser excel·lents en totes les línies d'activitat clau que tenim per al compliment de la nostra missió. Segurament pot sorprendre aspirar a l'excel·lència en tot el que fem, però si consulteu la missió de la majoria de les millors universitats de tot el món

podreu comprovar que en la seva missió hi inclouen l'objectiu d'excel·lència en tot el que fan.

QUART: COM HO FAREM

Seguirem impulsant la política científica i la internacionalització, però farem mans i mànigues per posar-hi més recursos.

Implantarem el nou model docent EDvolució a partir de setembre del 2021, de manera gradual.

Apostarem pel multilingüisme: a l'equip de govern tindrem una comissionada de política lingüística per millorar substancialment en llengües, essencialment el català i l'anglès.

Tindrem més interacció amb la societat, el país, la ciutat, el teixit social i econòmic. I enfortirem la comunitat UPF comptant amb el Consell Social, amb els centres adscrits i els Alumni.

Innovació oberta en organització i gestió: La UPF té una bona administració i té un excel·lent equip humà en tots els àmbits de la comunitat universitària. Davant les oportunitats que ofereix la digitalització i les necessitats de la comunitat universitària, es tracta de posar en marxa un procés de transformació ràpida basat en la innovació de baix a dalt, amb el màxim consens, amb la participació de tothom (PAS, PDI, estudiants, Alumni, Consell Social) amb l'objectiu d'aprofitar la intel·ligència col·lectiva i millorar la gestió interna. Aquesta transformació també es pot beneficiar de consells internacionals externs i de processos d'acreditació nacionals i internacionals.

Prioritzarem l'equilibri entre la tecnologia i els valors humans. Una altra gran lliçó és que les TIC tenen un paper cada dia més cabdal. Les TIC ens han permès el treball a distància facilitant el funcionament en tots els àmbits de l'activitat universitària, que, sense la seva concurrència, hauria estat impossible. Ara cal un pla de transformació digital integral de la Universitat tenint present que es tracta d'una universitat que és i vol seguir sent eminentment presencial.

La covid-19 ens està donat moltes lliçons, i una d'elles és que la ciència i la capacitat de transferència dels resultats científics a la societat són el millor pla de contingència. Això és una font d'oportunitats per al futur de la Universitat.

Impulsarem un projecte integrador de les diverses visions universitàries i de tots els àmbits del coneixement fent una universitat de ciència, humanitats i cultura, amb un estil de govern basat en el diàleg i en el consens, que sigui un model inclusiu. Per part meua i de l'equip de govern, esperem poder estar de manera molt sovintejada en tots els campus i amb tots els col·lectius de la comunitat, per poder tenir-hi així un contacte molt directe. Des del punt de vista de la comunitat UPF, treballarem per complir els compromisos inclosos en el programa electoral. En matèria de PDI actualitzarem la planta de professorat, rejuvenirem i estabilitzarem el PDI que hagi estat avaluat positivament pels òrgans corresponents de la UPF, i també ens proposem millorar les característiques de la relació amb el professorat associat. Des del punt de vista del PAS, ampliarem les possibilitats del teletreball garantint el servei als usuaris, i volem rejuvenir i estabilitzar el PAS. I des del punt de vista dels estudiants, farem més eficients els horaris i treballarem per ampliar els ajuts per tal que cap estudiant es quedi enrere per motius econòmics o d'altres tipus.

Cooperarem amb tot el sistema universitari i amb les autoritats del país per millorar el finançament i la regulació (en temes com la digitalització o la política de professorat, per exemple).

Agraïments

Abans d'acabar voldria expressar diversos agraïments. A les persones que m'han animat a presentar la meua candidatura. A les més de tres-centes persones de la comunitat UPF i de la societat amb les quals he parlat en els darrers mesos i que m'han permès millorar el meu coneixement sobre la Universitat. També vull agrair la immensa ajuda de l'equip de campanya: Pelegrí, Ramon, Àngels, Toni, Laura, David, Pablo... Totes les persones que han assistit als actes de campanya i les que han participat en les eleccions. Les companyes i companys que integraran l'equip que comença avui: David, Pablo, Ester, Laia, Enric, Sergi, Manel, Toni, Mireia, Aida, José, Maria, Davínia, Pilar, Eduard, Mathilde, Núria, Jaume, Àngels, Pere... I per acabar, vull esmentar les persones que avui sou aquí, els amics, les amigues i la família, els pares que estan seguint la sessió per streaming, els germans, especialment en Joan Maria, que avui no ens pot

acompanyar; amb ell vaig iniciar-me en el món de l'ensenyament quan tenia poc més de vint anys. I la Pilar, companya de viatge que des del principi tenia més clar que jo que ara convenia fer aquest pas, i els fill:, la Mireia, la Natàlia, el Marc, el Lluís i l'Anna. A totes i a tots, moltes gràcies.